

Ocena znaczenia alej przydrożnych dla zachowania bioróżnorodności

Dr hab. inż. Przemysław Śmietana Prof. US.

Instytut Nauk o Morzu i Środowisku
Uniwersytet Szczeciński

Konwencja o bioróżnorodności

BIORÓŻNORODNOŚĆ musi być zachowana jako podstawa przeżycia ludzkości i ekonomicznego postępu.

*Convention on Biological Diversity, CBD (5.VI.1992 r.)
przyjęta na międzynarodowej Konferencji w Rio de Janeiro
„Szczyt Ziemi” (3-14.VI. 1992 r.)
/Podpisana przez 167 państw, w tym Polskę i ratyfikowana/*

BIORÓŻNORODNOŚĆ (Biodiversity) – zróżnicowanie pomiędzy żyjącymi organizmami występującymi we wszystkiego typu środowiskach (lądowym, morskim i ekosystemach wodnych) oraz ekologiczne związki, których część organizmy te stanowią. Bioróżnorodność dotyczy różnic wewnątrz gatunku, pomiędzy gatunkami oraz pomiędzy ekosystemami

Poziomy (składowe) zróżnicowania biologiczne

- **Genetyczny** (osobniczy, populacyjny),
- **Gatunkowy** (zróżnicowanie gatunkowe),
- **Biocenotyczny** (gatunek –

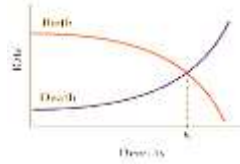
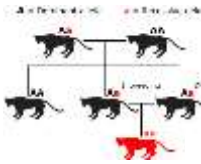
Poziomy (składowe) zróżnicowania biologicznego

Genetyczny (osobniczy, populacyjny)

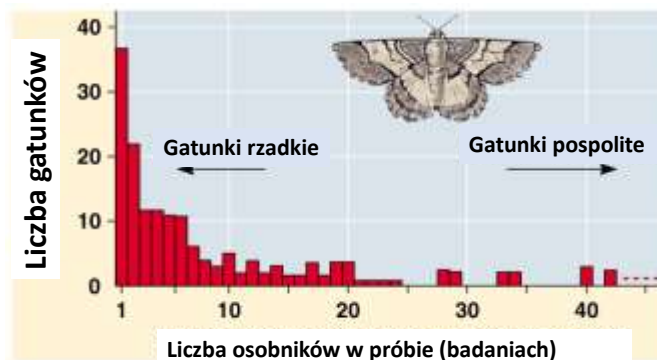
Poziom inbrodu

Prawdopodobieństwo trwałości populacji

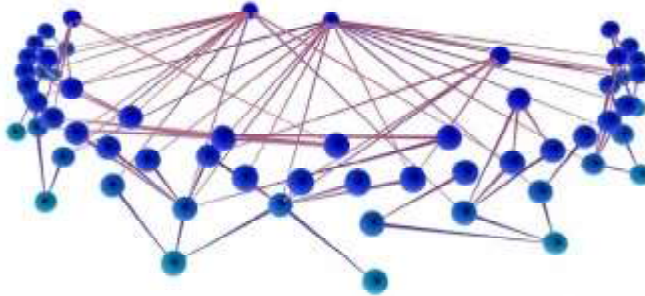
Poziomy (składowe) zróżnicowania biologicznego

- Gatunkowy (zróżnicowanie gatunkowe)

Poziomy (składowe) zróżnicowania biologicznego

- Biocenotyczny (gatunek – siedlisko)

- Biocenotyczny (gatunek – siedlisko)

zależności naturalne

zależności zakłócone

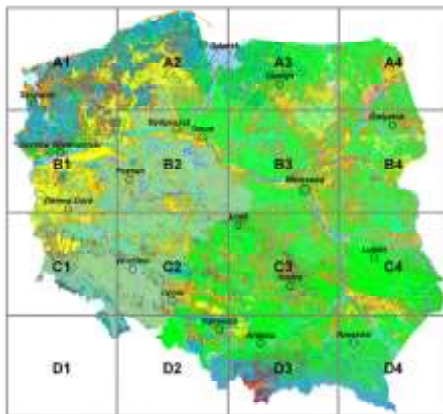
Globalne zagrożenia dla bioróżnorodności

- Nadmierna eksploatacja
 - Fragmentacja siedlisk
 - Niszczenie siedlisk
- Zanieczyszczenie środowiska
- Introdukcja gatunków obcych

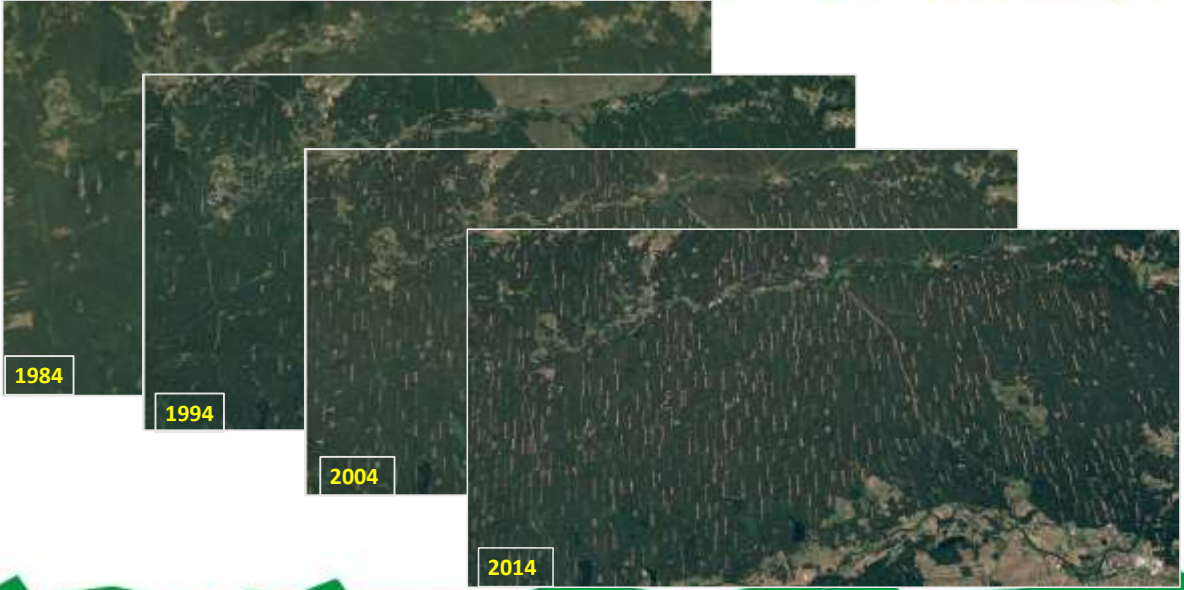

Globalne zagrożenia dla bioróżnorodności

Nadmierna eksploatacja

Wg. mapy **potencjalnej roślinności naturalnej Polski** (Matuszkiewicz, 2008). lasy łąkowe dominują – stanowią 41,6% powierzchni kraju

Fot. Ankam

Aleja bukowa na trasie Koszalin-Polanów,
ponad 400 starych 200 - letnich buków

Aleja dębowa na trasie Tarnów- Tarnówko k.
Goleniowa

Globalne zagrożenia dla bioróżnorodności

„Ogrodnik Polski” wydawany od 1879 roku

Kaczyński, J. 1883. Obsadzanie dróg publicznych drzewami owocowymi
Jankowski E. , 1883. Grusze na polskich drogach
Olędzki W. 1919. W sprawie obsadzania dróg

Globalne zagrożenia dla bioróżnorodności

Fragmentacja siedlisk

Szlaki komunikacyjne stanowią bariery ekologiczne, których poziom ograniczenia drożności warunkowany jest nasileniem ruchu

Globalne zagrożenia dla bioróżnorodności

Fragmentacja siedlisk

Korytarze ekologiczne

Globalne zagrożenia dla bioróżnorodności

Niszczenie siedlisk

Globalne zagrożenia dla bioróżnorodności

Zanieczyszczenie środowiska

Poprzez 1 m² powierzchni liściowej drzew dostaje się do powietrza atmosferycznego w ciągu okresu wegetacyjnego od 0,5 do ponad 1 kg czystego tlenu (O₂).

Do drzew dostarczających największe ilości tlenu należą:

- buk pospolity (1,1 kg),
 - klon (1,1 kg),
 - dąb (0,8 kg),
 - lipa i jesion (0,7 kg).

Globalne zagrożenia dla bioróżnorodności

Zanieczyszczenie środowiska

Jeden duży buk produkuje tyle tlenu ile ok. 1700 10-letnich jego sadzonek.

Powierzchnia listowia tego dużego drzewa jest dopiero równoważona przez ok. 1700 10-letnich małych buków.

Globalne zagrożenia dla bioróżnorodności

Introdukcja gatunków obcych

Aleja bukowa - Polanów

Aleja grabów - Złocieniec

Aleja jaworów - Bobolice

Posłowie PiS apelują o wprowadzenie rozwiązań pozwalających na łatwiejsze usuwanie drzew przydrożnych. Uzasadnienie? Niszcząca infrastruktura, trudności przy modernizacji szlaków komunikacyjnych i względy bezpieczeństwa.

Gazeta Prawna, 27.11.2017

- W 2017 r. do najechania na drzewo uznanego za wypadek doszło 1667 razy (to 5,1 proc. wszystkich wypadków).
- W wyniku najechania na drzewo zginęło 376 osób, to 13,3 proc. zabitych w zeszłym roku na polskich drogach. Jedna trzecia z tych ofiar (113 w 98 wypadkach) podróżowała samochodami kierowanymi przez najmłodszych kierowców.
- W przedziale 18–24 lat właśnie najechanie na drzewo jest przyczyną największej liczby ofiar śmiertelnych. Są więc tu poranne powroty z dyskotek i rajdowe próby przeprowadzane na odcinkach dróg, które kompletnie się do tego nie nadają.

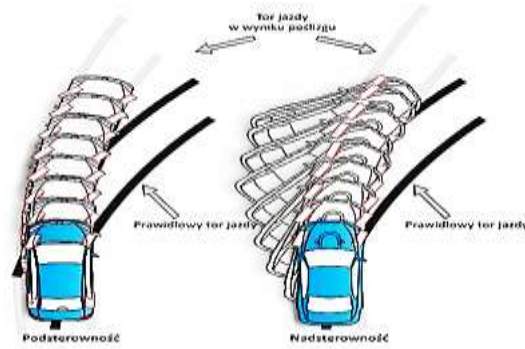

Hołowczyc: "Drzewa nie mogą rosnąć przy drodze!"

Po tragicznym wypadku, do którego doszło w Klamrach koło Chelmina, głos zabrał Krzysztof Hołowczyc - kierowca rajdowy z Olsztyna. W wypadku zginęło siedmioro młodych ludzi, po tym, jak samochód uderzył w drzewo.

Ile ludzi musi jeszcze zginąć, żebyśmy wreszcie zrozumieli, że drzewa nie mogą rosnąć przy drodze! - napisał Hołowczyc na facebooku.

Zmiana charakterystyki jezdnej związana ze zmianą położenia środka ciężkości i masy pojazdu

?

Dziękuję za uwagę!

